

HOZZÁSZÓLÁSOK

*Sándor Istvánné Kern Mária*¹⁵⁶ (Budapest):

Nagyapám első világháborús fényképei. **Bemutató Dr. Modrai Kovách Antal fő-** **hadnagy fényképészeti hagyatékából**

Dr. modrai Kovách Antal (Kunhegyes 1890. május 8. – Budapest 1962.). Hazai- és külföldi (svájci-, franciaországi) tanulmányait követően, a Magyar királyi József Műegyetemen, az Ásvány- és Földtani Tanszéken kapott tanársegédi állást. 1921-től Ózdra ment, ahol a Rimamurányi-Salgótarjáni Vasmű Rt. Alkalmazta, mint a Tűzálló Tégla Gyár üzemvezetőjét. 1943-tól ennek a gyárnak volt igazgatója. 1945. tavaszán az ózdi Vasmű műszaki igazgatója volt. 1946-tól Budapesten élt. 1948-tól a Kohó- és Gépipari Minisztériumba került. 1950-ben (sajátos módon) részese volt Sztálinváros építésének (mint a Tűzálló Tégla Gyár főtervezője).

A korabeli gyakorlatnak megfelelően (1912-ben) kezdte meg egyéves önkéntesi idejének leszolgálatát a Magyar Királyi Honvédségnél. A (budapesti) 1. honvéd huszár ezrednél működött. Leszerelését követően (1914. január 1-jei ranggal) lett tartalékos hadapród. Az első világháború kitörését követően behívták ezredéhez. Ugyanebben az évben már tartalékos zászlós az ezred pótszázadánál. Az év októberében az 5. honvéd lovashadosztállyal kerül ki a frontra. Galiciában, Jasienicza Solna és Nahujowicze térségében esett át a tűzkeresztségen. Utóbb a lovas hadosztály gyalogos osztagánál szerepel. 1915-1916-ban (különbféle egészségügyi problémái miatt) a hátszágban szolgált. 1915. május 1-én lett tartalékos hadnagy. 1917. május 1-én kapta meg a tartalékos huszár főhadnagyi rendfokozatot. 1917. júniusától a (39. honvéd gyaloghadosztály alárendeltségébe tartozó) kassai 77. gyalogdandár parancsnokságánál parancsőrtiszt. Belitska Sándor vezérőrnagy a parancsnoka, Ebben az időszakban az székelyföldi és moldvai harcok részese. 1918. tavaszán nősült meg. Ezután hosszabb időre szabadságot kapott. Ezt követően már nem került ki alakulatával (akkor már az olasz) frontra. 1918. szeptember 19-n (1919. augusztus 31-ig) felmentették a szolgálat alól.

A kiemelt műveltséggel bíró Dr. Kovách Antal főhadnagy (az akkor már Magyarországon is nagy mértékben elterjedt) amatőr fényképezésnek igen nagy

¹⁵⁶ Sándor Istvánné Kern Mária Antónia Dr. Modrai Kovách Antal unokája.

híve és gyakorlója volt. Természetes volt, hogy a frontra (is) „, fotográf masinával „, (is) felszerelve érkezett. Nagy számban készített (különféle) felvételeket: Ezekből válogatás jelent meg (1927-ben) az 1. honvéd huszár ezred történetét bemutató kötetben.

Előadásomban bő válogatást szeretnék bemutatni az (1914-es) zempléni-, galíciai-harcokról -, az 1915-1916-os (hátországi) szolgálatról-, illetve az 1917-1918-as székelyföldi-, moldvai harcokról. Ez a nagyszerű (napjainkban már kiemelkedő forrásértékkel bíró) fényképeszeti hagyaték magántulajdonban van.